

**Міністерство освіти і науки України
Вінницький торговельно-економічний інститут Державного
торговельно-економічного університету
Національний технічний університет «Харківський
політехнічний інститут»
Національний технічний університет «Дніпровська
політехніка»
Університет банківської справи**

**«ОБЛІК, КОНТРОЛЬ І АНАЛІЗ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*До 55-річчя Вінницького торговельно-економічного
інституту ДТЕУ*

**XI Всеукраїнська науково-практична
Інтернет-конференція**

**22 березня 2023 року
(частина I)**

м. Вінниця

УДК 657:334.72

Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю : зб. наук. пр. XI всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Вінниця, 23 берез. 2023 р. Ч. 1. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2023. 30 с.

У збірнику XI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції розглядаються наукові праці, присвячені дослідженню сучасного стану фінансово-аналітичного забезпечення розвитку діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання, актуальним проблемам та перспективам розвитку вітчизняної системи обліку, інноваційні методики аналізу господарської діяльності, сучасним інформаційним технологіям в обліку, контролі та аналізі; висвітлюються питання соціально-економічного розвитку підприємництва. Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Нікітішин Андрій, д-р екон.наук, доцент, декан обліково-фінансового факультету, **Даценко Ганна**, д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування, **Гладій Ірина**, канд.екон.наук, доцент, **Кудирко Олена**, канд.екон.наук, доцент,

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

1. Гладій І.О. Витрати підприємств торгівлі: економічна сутність <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	3
2. Даценко Г.В. Операційний ДБЮ ДИЛІДЖЕНС, як невід’ємна складова загальної процедури ДБЮ ДИЛІДЖЕНС <i>доктор економічних наук, професор кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	7
3. Китайчук Т.Г. Аналітичні процедури та їх значення в процесі проведення внутрішнього контролю <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	9
4. Копчикова І.В. Організаційно-методичні аспекти контролю товарних втрат торговельної мережі <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	11
5. Крупельницька І.Г. Проблеми нормативного регулювання системи внутрішнього контролю на підприємстві <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	14
6. Кудирко О.М. Інформаційне забезпечення як основа аудиту запасів підприємства <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	16
7. Лобачева І.Ф. Аналіз основних засобів сільськогосподарського підприємства: теоретичні аспекти <i>кандидат педагогічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	19
8. Майстер Л.А. Особливості обліку єдиного податку та ЄСВ для суб’єктів малого підприємництва у період дії воєнного стану <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	22
9. Откаленко О.М. Аналіз впливу війни на економіку України <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	25
10. Покинтьчереда В.В. Статистичне забезпечення управління бізнес- процесами: сутність та значення <i>кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ</i>	28

організація СВК стосується підприємств, що працюють на ринку фінансових послуг то управлінський персонал має певні інструкції, щодо організації системи внутрішнього контролю – Порядок проведення внутрішнього аудиту (контролю). [3]

Таким чином при тестуванні системи внутрішнього контролю аудиторам необхідно звертати увагу управління підприємства і юристів на те, що крім внутрішніх нормативних регулювань є державне пряме або непряме нормативно-правове регулювання. Аналіз та оцінка ризику контролю вимагають скептичного судження аудитора і отримання додаткових аудиторських доказів такі як пояснення від управління. На практиці аудитори стикаються з тим, що фактично створена система контролю може бути достатньо ефективною, не має єдиного організаційного документа але частково прописана в різних внутрішніх документах: Наказ про облікову політику, посадові інструкції тощо. Висновок у звіті незалежного аудитора за таких обставин, на нашу думку, повинен бути модифікованим. А відповідні обставини повинні бути з'ясовані на початковому етапі аудиту.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України в редакції від 05.09.2017 р. 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

2. Про затвердження Порядку обліку сировини, матеріалів та готової продукції на підприємствах олійно-жирової галузі: Наказ Мінагрополітики України від 11.09.2009 N 656 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1163-09#Text>

3. Про затвердження Порядку проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах: Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 05.06.2014 № 1772 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-14#Text>

Кудирко О.М.

**канд.екон.наук, доцент кафедри обліку та оподаткування
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ОСНОВА АУДИТУ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Загальною проблемою під час проведення зовнішніх та внутрішніх аудиторських перевірок підприємств України є відсутність або не належним чином оформлена первинна документація, яка формує загальну інформаційну основу з питань обліку, аналізу та контролю запасів. На ефективність проведення аудиторських перевірок запасів значно впливає якість інформаційного забезпечення. Саме тому аудитор повинен дослідити та запровадити певні заходи стосовно підвищення якості оформлення документації та інформаційно-аналітичного забезпечення системи бухгалтерського обліку запасів. Це обумовлено тим, що інформаційне забезпечення виступає ключовою ланкою під час складання аудиторських

тестів та програм, а також безпосередньо впливає на методику проведення аудиту запасів підприємства.

Аналіз практики діяльності вітчизняних підприємств дозволив констатувати, що термін «забезпечення» у контексті обліку слід розглядати як гарантування своєчасного формування та передачі якісної облікової інформації в рамках системи управління підприємством, а також зовнішнім користувачам для прийняття обґрунтованих та ефективних управлінських рішень.

Вдало зазначає І.І. Сардачук, що прийняття управлінських рішень на основі ненадійного обліково-інформаційного забезпечення може призвести до негативних наслідків. Певним гарантом надійності даних бухгалтерського обліку може стати контроль [1, с. 511].

Водночас, інформаційне забезпечення у широкому розумінні є поєднанням підсистем управління, що виконують відповідні функції та взаємодіють між собою через інформаційні потоки. Отже, інформаційне забезпечення має ознаки системи. Тому доцільним є використання терміну «система інформаційного забезпечення», що відображає головне призначення функціонування та необхідність системної взаємодії складових підсистем управління, відповідальних за формування якісної облікової інформації.

В більшості наукових праць зазначаються 2 складові цієї системи – підсистема обліку та підсистема економічного аналізу. Проте, на нашу думку, систему інформаційного забезпечення слід розглядати як сукупність систем обліку, аналізу та аудиту, які взаємодіють та поєднані через інформаційні потоки в процесі формування та передачі облікової інформації для забезпечення обґрунтованості та ефективності прийняття управлінських рішень, а також зовнішніми користувачами. Оскільки, саме аудит забезпечує потрібний рівень якості та надійності облікової інформації для її подальшої аналітичної обробки (рис. 1).

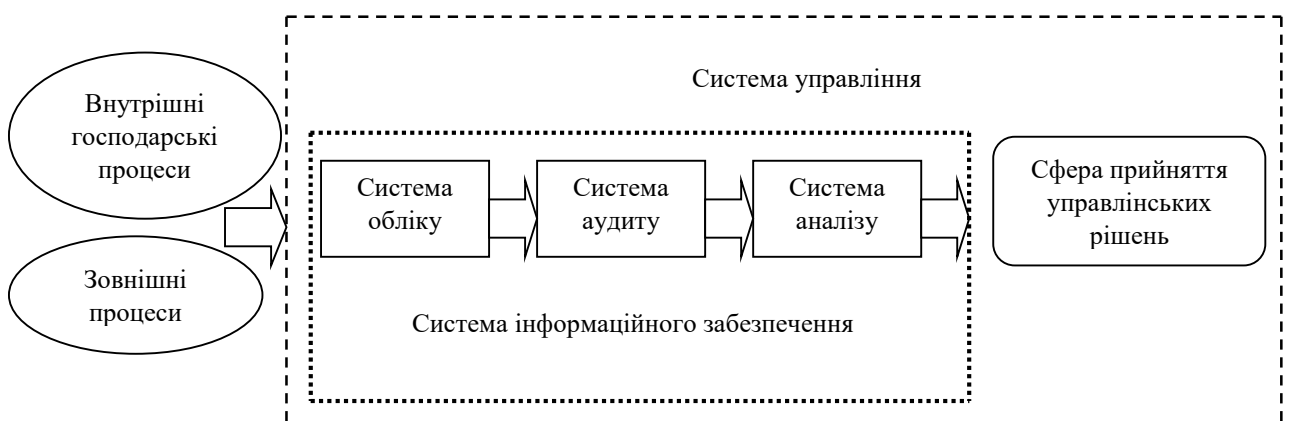

Рис. 1. Складові системи інформаційного забезпечення управління підприємством

На базі рис. 1 можна визначити й основні завдання обліково-інформаційної системи управління: надання інформаційної підтримки у прийнятті управлінських рішень; проведення аналізу та оцінки ефективності

діяльності підприємства як в цілому, так і в різних аналітичних розрізах; контроль і планування економічної ефективності діяльності підприємства та обґрунтування пріоритетних напрямків його розвитку [2, с. 302].

Кожна із зазначених підсистем містить певні складові: за видами обліку – елементи фінансового, управлінського, податкового, статистичного, оперативного обліку; за метою аналізу – елементи техніко-економічного, фінансового, управлінського, інвестиційного, маркетингового, виробничого аналізу, аналізу зовнішньоекономічної діяльності, стратегічного аналізу; за напрямками аудиту – зовнішнього та внутрішнього аудиту тощо [3, с. 498].

Враховуючи велику різноманітність завдань аудиту запасів доцільно виділити складові системи інформаційного забезпечення на основі групування основних стадій інформаційного потоку із обліку запасів:

1. Організаційна-правова база, яка стосується обліку запасів;
2. Початкова стадія – нагромадження інформації на підприємстві у вигляді первинної документації;
3. Проміжна – деталізація інформації про наявність та рух запасів на рахунках бухгалтерського обліку;
4. Заключна – складання звітності.

Саме така систематизація стадій інформаційного потоку в обліку запасів підприємства надають можливість аудиторам деталізувати інформацію не лише горизонтально (на рівні окремого підприємства), а й вертикально (на рівні галузі відповідно до правової бази).

Чітко сформована, регламентована структуризація інформаційних потоків забезпечить оперативний доступ для аудиту запасів на певному етапі такої діяльності.

Таким чином, отримані інформаційні дані заносяться до форм первинної документації. Тому аудит документів з обліку запасів дасть змогу контролерам знайти недоліки в управлінні й вжити необхідних аудиторських процедур.

Список використаних джерел:

1. Сардачук І.І. Обліково-інформаційне забезпечення внутрішньогосподарського контролю. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : збірник наукових праць. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. С. 510-115.

2. Волощук Л.О. Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства. Праці Одеського політехнічного університету: Науковий та науково-виробничий збірник. Одеса, 2011. № 2(36). С. 301-307.

3. Садовська І. Б. Обліково-інформаційне забезпечення управлінського аналізу. Вісник національного університету «Львів. Політехніка». 2009. № 647. С. 498-503.